

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Farkas Lilla ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal alperes ellen letelepedési ügyben hozott határozat felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. október 19. napján kelt 17.K.34.531/2006/4. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 5. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

Í t é l e t e t:

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 17.K.34.531/2006/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (azaz tizenötezer) forint elsőfokú és 15.000 (azaz tizenötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az Államnak - külön felhívásra - 16.500 (azaz tizenhatezer-ötszáz) forint kereseti és 36.000 (azaz harminchatezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A nigériai állampolgárságú felperes 2001-ben érkezett Magyarországra és 2002. november 29. napján kötött házasságot a magyar állampolgárságú K.B.Á., a felesége szüleinek ingatlanában él szívességi lakáshasználat alapján.

A felperes 2005. július 26. napján határozott idejű munkaszerződést kötött az Kft-vel, aki őt 2005. augusztus 8. napjától 2005. október 21. napjáig hosszabb-rövidebb időre, folyamatos munkavégzésre közvetített ki. 2006. január 25. napján a felperes határozatlan idejű munkaszerződést kötött a Kft-vel. Felperes jövedelme 2005 augusztusában és szeptemberében összesen nettó 120.789 forint volt, míg felesége havi nettó átlagjövedelme 2005 áprilisától szeptemberéig 71.517 forint, a házastárs folyószámla egyenlege 2005. decemberében 542.049 forint látra szóló összeget igazolt. 2006 első félévében a felperes 78.594 forint, míg házastársa 88.755 forint havi nettó átlagjövedelemmel rendelkezett. A felperes házastársa 500.000 forint összegű kölcsönt nyújtott harmadik személynek, amelyből 200.000 forintot visszacapott.

A felperes 2005. október 25. napján letelepedési kérelmet terjesztett elő, egyidejűleg bejelentette első magyarországi lakóhelyét.

A Belügyminisztérium Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatósága a felperes letelepedési és az első magyarországi lakóhely bejelentése iránti kérelmét - a három éves folyamatos magyarországi tartózkodás követelménye alóli felmentés megadása mellett - elutasította. Megállapította, hogy a felperes magyarországi lakhatása biztosított, és a szakhatóság kérelmével szemben kifogást nem támasztott, azonban magyarországi megélhetését nem találta biztosítotttnak, továbbá hiányolta a születési anyakönyvi kivonat eredeti, vagy diplomáciai felülhitelesítéssel ellátott példányának csatolását.

A felperes fellebbezéséhez csatolta a 2006. január 25. napján kelt határozatlan idejű foglalkoztatásáról szóló munkaszerződését, 2005. évre szóló APEH jövedelemigazolásaikat, továbbá kereseti kimutatásaikat, bankszámlakivonataikat és a születési anyakönyvi kivonata eredeti példányát.

Az alperes a 106-L-11373/3/2006. számú határozatával - az indokolás kiegészítése és megváltoztatása mellett - az elsőfokú határozatot helybenhagyta, kifejtve, hogy a rendelkezésre álló adatok nem igazolják azt, hogy a felperes hosszú távú magyarországi megélhetése biztosított, mert biztos egzisztenciával, vagyontárgyakkal, vagyoni értékű joggal, nagyobb összegű megtakarítással, és saját tulajdonú ingatlannal nem rendelkezik.

A felperes keresetében az alperes határozatának hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte, állítva, hogy saját és házastársa rendszeres és határozatlan idejű foglalkoztatásból származó jövedelme, megtakarítása megélhetésüket biztosítja. Utalt házastársa tartási kötelezettségére is. Vitatta, hogy az eljárásban a hosszú távú megélhetését kellett volna igazolnia, hivatkozott arra, hogy az alperes döntése a mérlegelési jogkörben meghozott határozat követelményeinek nem felel meg, mert téves adatokat vett figyelembe és nem értékelte a megtakarítás meglétét, az e körben felajánlott bizonyítást indokolatlanul mellőzte.

Az elsőfokú bíróság az alperes határozatát hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte a Pp. 339.§-ának (1) bekezdése alapján. Megállapította, hogy az alperesnek vizsgálnia kellett volna, hogy a felperes a kérelem benyújtásakor biztos megélhetéssel, megfelelő életkörülményekkel rendelkezi-e, gazdaságilag biztonságos helyzetben van-e. A tények és körülmények alperesi mérlegelését helytelennek találta, nem fogadta el a hosszú távú biztos megélhetés követelményét, és rámutatott arra, hogy a

határozatlan idejű munkaviszonnyal, létminimumértéket meghaladó jövedelemmel, és megtakarítással rendelkező felperes, akinek lakhatása a felesége szüleinél megoldott, biztos egzisztenciával rendelkezik, így letelepedés iránti kérelme jogszerűen nem elutasítható. Vitatta az alperes diszkrecionális jogkörét, és kiemelte, hogy a jogszabályi feltételek teljesülése esetén a kérelem nem utasítható el. Az új eljárásra az alperesnek előírta - lényeges körülménybeli változás hiányában - a 2007. évi II. törvény alkalmazásával a kérelem szerinti döntés meghozatalát.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását, illetőleg az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az Idtv. 18.§-ának (1) bekezdés b) pontját tévesen értelmezte, és a bizonyítékok Pp. 206.§-ának (1) bekezdését sértő mérlegelése eredményeként helyezte hatályon kívül a jogszerű döntését, továbbá a döntése felülmérlegelésével a közigazgatási szerv hatáskörét elvonta. Állította, hogy a bizonyítékok egyenkénti és összességében való mérlegelését elvégezte, a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket helyesen értelmezve hozta meg döntését. Állította, hogy a legmagasabb szintű magyarországi tartózkodásra jogosító engedély megszerzéséhez nemcsak a napi megélhetés igazolása, hanem a hosszú távú, biztos egzisztencia megteremtésének bizonyítása is szükséges.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Kiemelte, hogy a kérelem elbírálásakor fennálló megélhetést kell vizsgálni, mivel ezzel igazolható a létfenntartási, egzisztencia megteremtési képesség.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében felhozott indokok alapján a jogerős ítélet az alábbiak miatt törvénysértő.

Az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte az Idtv. 18.§-ának (1) bekezdés b) pontjának második fordulatát, amikor a letelepedési engedély megadásához elegendőnek találta a napi megélhetés biztosítottóságának igazolását.

Az elsőfokú bíróság a vonatkozó jogszabályi rendelkezések értelmezésekor nem értékelte helyesen a tartózkodási formák közötti jelentős és alapvető különbséget, így azt sem, hogy a letelepedési engedély a legmagasabb szintű, határozatlan idejű magyarországi tartózkodásra jogosít. Ez okból az Idtv. 18. §-ának (1) bekezdése b) pontja alapján - és 22.§-ának (1) bekezdése szerint - vizsgált megélhetést akkor lehet biztosítotttnak tekinteni, ha a felperes önmaga és tartásra jogosult, rászoruló családtagjai nem csak rövid

távú (napi), hanem hosszabb időre szóló eltartásához megfelelő jövedelemmel vagy vagyonnal rendelkezik, illetőleg Magyarországon - a magyar jog alapján - ilyen jellegű eltartására kötelezhető és arra képes hozzátartozója él.

Az Idtv. indokolása szerint is alapvető társadalmi érdek fűződik ahhoz, hogy csak az a külföldi kaphasson letelepedési engedélyt, aki magyarországi egzisztenciáját képes megteremteni, létfenntartásáról megfelelően tud gondoskodni.

Az elsőfokú bíróság helyesen utalt a megélhetés és egzisztencia hétköznapi értelemben vett fogalmára és nyelvtani értelmezése alapján helyesen állapította meg, hogy a letelepedési kérelmet előterjesztő felperesnek biztos megélhetést, megfelelő anyagi körülményeket, gazdaságilag biztonságos helyzetet kellett igazolnia. E szempontból a biztos jövedelem, a vagyon megléte nyújthat kellő garanciát. Abban azonban tévedett az elsőfokú bíróság, hogy a feltételek teljesülését a napi megélhetés, a kérelem benyújtásának időpontjában fennálló pillanatnyi helyzet szerint értékelte, és látta fennállónak, így a bizonyítékok értékelése a Pp. 206.§-ának (1) bekezdését sértette.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében helytállóan hivatkozott arra, hogy a tények és bizonyítékok értékelésekor azt kell vizsgálnia, hogy a legmagasabb szintű magyarországi tartózkodást biztosító letelepedési engedélyt kérőnél nemcsak napi, hanem hosszabb távú és biztos megélhetés feltételei is fennállnak-e.

A minimálbér összegét kis mértékben meghaladó jövedelemmel rendelkező felperes és hasonló jövedelmű házastársa, akik a feleség szüleinek ingatlanában - szívésségi lakáshasználat alapján - élnek, és csekély megtakarítással rendelkeznek, ténylegesen nem tekinthetők biztos megélhetéssel rendelkezőknek. A felperesnek (házastársának) vagyona nincs, a lakhatásuk is rokoni, szívésségi alapon nyugszik, ezáltal bizonytalan, amelynek esetleges megszűnése a meglévő jövedelmi és vagyoni helyzetükben, akár saját tulajdonú, akár bérelt ingatlannal nem lenne megoldott. Megtakarításuk nem elegendő a felmerülő, akár csak átmeneti válsághelyzetek kezelésére. A felperes javára az sem volt értékelhető, hogy van tartásra köteles házastársa, mert felesége is a minimálbért csekély mértékben meghaladó jövedelemmel rendelkezik, mely mindkettőjük számára nem biztosít megfelelő, hosszú távú biztos megélhetést.

Ezért az Idtv. 18.§-ának (1) bekezdés b) pontja alapján, a bizonyítékoknak a Pp.206.§-ának (1) bekezdése szerinti megfelelő értékelése folytán a felperes letelepedés iránti kérelmét - a megélhetés biztosítottóságának hiányában - a hatóságnak el kellett utasítani.

Az elsőfokú bíróság - téves jogértelmezése folytán - az elétárt bizonyítékokat ugyan teljes körűen, de nem megfelelően és nem okszerűen mérlegelte, értékelte, és emiatt jogsértően állapította meg, hogy az alperes jogszabálysértő döntést hozott.

A fentiekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275.§-ának (4) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és a felperes keresetét elutasította.

A felperes a Pp. 270.§-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján köteles az alperes kereseti és felülvizsgálati eljárásban felmerült költségének megfizetésére, a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú és felülvizsgálati eljárási illeték viselésére.

Budapest, 2008. november 19.

***Dr. Kaszainé dr. Mezei Katalin sk. a tanács elnöke,
Tóth Kincső sk. előadó bíró, Dr. Márton Gizella sk. bíró***

Dr.